

OPŁATY I INNE NALEŻNOŚCI USTALANE LUB POBIERANE PRZEZ ORGANY URZĘDOWEJ KONTROLI ŻYWNOSCI

Agnieszka Serlikowska

OPŁATY I INNE NALEŻNOŚCI USTALANE LUB POBIERANE PRZEZ ORGANY URZĘDOWEJ KONTROLI ŻYWNOSCI

Agnieszka Serlikowska

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

SERIA **MONOGRAFIE**

Stan prawny na 20 stycznia 2020 r.

Recenzent

Dr hab. Michał Bitner

Wydawca

Joanna Dzwonnik

Redaktor prowadzący

Joanna Tchorek

Opracowanie redakcyjne

Joanna Ośka

Projekt okładek serii

Wojtek Kwiecień-Janikowski, Przemek Dębowski

Łamanie

Fotoedytor

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni[♥]

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2020

ISBN 978-83-8187-373-4

ISSN 1897-4392

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	11
Słowo wstępne i podziękowania	15
Uwagi wprowadzające	17

Rozdział I

Podstawowe pojęcia i zagadnienia dotyczące urzędowej

kontroli żywności	31
1. Pojęcie żywności i prawa żywnościowego	31
2. Pojęcie urzędowej kontroli żywności i jej organów	37
3. Zasady urzędowej kontroli żywności	45

Rozdział II

Opłaty i inne należności ustalane lub pobierane przez organy urzędowej kontroli żywności w unijnym prawie

żywnościowym	50
1. Cel regulacji	50
2. Finansowanie urzędowych kontroli i innych czynności urzędowych w kontekście swobody przepływu towarów	56
3. Sposoby finansowania urzędowych kontroli i innych czynności urzędowych	57
4. Definicja opłat i innych należności	62
5. Pojęcie kosztów i wydatków	68
6. Sposoby ustalania opłat i innych należności	72
7. Obligatoryjne oraz fakultatywne opłaty i inne należności	75

Rozdział III

Zasady ustalania lub pobierania opłat oraz innych należności przez organy urzędowej kontroli żywności

w unijnym prawie żywnościowym	80
1. Uwagi wprowadzające	80
2. Zasada zapewnienia dostępności odpowiednich środków finansowych na rzecz urzędowej kontroli żywności	83
3. Zasada pokrycia kosztów poniesionych w ramach kontroli urzędowych lub innych czynności urzędowych	87
4. Zasada nagradzania podmiotów za zachowanie zgodne z prawem żywnościowym	89
5. Zasada adekwatności opłat i innych należności do kosztów poniesionych w ramach urzędowej kontroli żywności	91
6. Zasada bezwrotności opłat i innych należności	94
7. Zasada udokumentowania	96
8. Zasada przejrzystości	97
9. Generalne zasady prawa UE i unijnego prawa żywnościowego	99
9.1. Zasady proporcjonalności i pomocniczości	100
9.2. Zasada odpowiedzialności FBO	101

Rozdział IV

Funkcje opłat i innych należności ustalanych lub pobieranych przez organy urzędowej kontroli

żywności	103
1. Uwagi wprowadzające	103
2. Funkcja finansowa	105
3. Funkcja regulacyjna	107
4. Funkcja interwencyjna	108
4.1. Oddziaływanie pozytywne (funkcja motywująca)	108
4.2. Oddziaływanie negatywne (funkcja ograniczająca)	111
5. Funkcja redystrybucyjna	112
6. Funkcja ewidencyjno-kontrolna	114
7. Funkcja represyjna	115

Rozdział V

Pojęcie opłat i innych należności ustalanych lub pobieranych przez organy urzędowej kontroli żywności w krajowych przepisach prawa	118
1. Uwagi wprowadzające	118
2. Opłaty w prawie finansowym i administracyjnym	120
3. Opłaty i inne należności jako rodzaj niepodatkowych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym	128
4. Historia opłat i innych należności w krajowych regulacjach prawa żywnościowego	133
5. Krajowe regulacje dotyczące finansowania organów urzędowej kontroli żywności	139
6. Regulacje dotyczące finansowania organów urzędowej kontroli żywności w innych państwach członkowskich	149

Rozdział VI

Postępowanie w sprawie ustalenia lub pobrania opłaty lub innej należności prowadzone przez organy urzędowej kontroli żywności w krajowym prawie żywnościowym	153
1. Uwagi wprowadzające	153
2. Źródło stosunku prawnego z tytułu opłat i innych należności	155
3. Podmioty zobowiązane do uiszczenia opłat i innych należności	156
3.1. Nadzorowany	157
3.2. Kontrolowany	162
3.3. Odpowiedzialny za przesyłkę	164
3.4. Wnioskodawca	167
4. Charakter prawny postępowania w sprawie ustalenia lub pobrania opłat lub innych należności	169
5. Tryb ustalania lub poboru opłat lub innych należności	175
5.1. Ustalenie lub pobór opłaty bądź innej należności jako czynność materialno-techniczna	177
5.2. Wystawienie rachunku jako czynność materialno-techniczna	180

5.3. Postanowienie	181
5.4. Decyzja administracyjna	185
6. Dowody w postępowaniu w sprawie ustalenia lub pobrania opłaty lub innej należności	187

Rozdział VII

Klasyfikacja opłat i innych należności ustalanych lub pobieranych przez organy urzędowej kontroli żywności w krajowym prawie żywnościowym	191
1. Uwagi wprowadzające	191
2. Koncepcja klasyfikacji krajowych opłat i innych należności ustalanych lub pobieranych przez organy urzędowej kontroli żywności w krajowym prawie żywnościowym	195
3. Kategorie opłat i innych należności ustalanych lub pobieranych przez organy urzędowej kontroli żywności w krajowym prawie żywnościowym	197
3.1. Opłaty związane z rutynowymi działaniami organów urzędowej kontroli żywności (z wyłączeniem kontroli granicznych)	198
3.2. Opłaty i inne należności związane z kontrolami granicznymi	201
3.3. Opłaty i inne należności związane z wykryciem niezgodności	206
3.4. Wnioskowe opłaty i inne należności	212
3.4.1. Opłaty związane z dokonaniem oceny materiału siewnego	214
3.4.2. Opłaty i inne należności związane z certyfikacją	215
3.4.3. Pozostałe opłaty i inne należności	219
4. Uwagi podsumowujące	220

Rozdział VIII

Wybrane obszary szczegółowych regulacji dotyczących opłat i innych należności ustalanych lub pobieranych przez organy urzędowej kontroli żywności w krajowym prawie żywnościowym	228
1. Uwagi wprowadzające	228

2. Opłata z tytułu nadzoru (art. 30 ust. 1 pkt 5 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej)	230
2.1. Zagadnienia ogólne	230
2.2. Metoda obliczania	232
2.3. Zakres realizacji unijnych zasad	234
2.4. Funkcja opłaty a praktyka organu urzędowej kontroli żywności	240
3. Opłata z tytułu weterynaryjnej kontroli granicznej (art. 30 ust. 1 pkt 2 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej)	243
3.1. Zagadnienia ogólne	243
3.2. Metoda obliczania	244
3.3. Zakres realizacji unijnych zasad	246
3.4. Funkcja opłaty a praktyka organu urzędowej kontroli żywności	248
4. Należność stanowiąca równowartość kosztów przeprowadzonych badań (art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej)	250
4.1. Zagadnienia ogólne	250
4.2. Metoda obliczania	253
4.3. Zakres realizacji unijnych zasad	256
4.4. Funkcja opłaty a praktyka organu urzędowej kontroli żywności	260
5. Opłata za dokonanie oceny oraz wydanie świadectwa jakości handlowej (art. 31 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych)	265
5.1. Zagadnienia ogólne	265
5.2. Metoda obliczania	267
5.3. Zakres realizacji unijnych zasad	269
5.4. Funkcja opłaty a praktyka organu urzędowej kontroli żywności	271
Uwagi podsumowujące	275
1. Opłaty i inne należności jako instrument finansowania urzędowej kontroli żywności	275
2. Konstrukcja krajowych opłat i innych należności w kontekście założeń unijnego modelu urzędowej kontroli żywności	277

3. Opłaty i inne należności jako specyficzna sankcja w prawie żywnościowym	279
4. Opłaty i inne należności jako podstawa stabilności urzędowej kontroli żywności	282
5. Postulaty <i>de lege ferenda</i>	283
Bibliografia	289
Załączniki	315
Wykaz skrótów przyjętych na potrzeby załączników 1–4	315
Załącznik 1. Tabela opłat związanych z rutynowymi działaniami organów urzędowej kontroli żywności (z wyłączeniem kontroli granicznych)	316
Załącznik 2. Tabela opłat i innych należności związanych z kontrolami granicznymi	318
Załącznik 3. Tabela opłat i innych należności związanych z wykryciem niezgodności	320
Załącznik 4. Tabela wnioskowych opłat i innych należności	324
Załącznik 5. Schemat struktury organów urzędowej kontroli żywności w Polsce	331
Załącznik 6. Wysokość kary pieniężnej a wysokość należności z art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej jako konsekwencja tej samej nieprawidłowości	332
Załącznik 7. Średnia kwota zaplanowana w budżecie danego wojewódzkiego inspektoratu inspekcji handlowej na przeprowadzenie badań laboratoryjnych w latach 2015–2017	334
Załącznik 8. Ilość wydanych świadectw jakości handlowej, wpływ z opłat za postępowanie w sprawie ich wydania, średnia opłata w latach 2015–2017	335

SŁOWO WSTĘPNE I PODZIĘKOWANIA

Publikacja stanowi zmodyfikowaną wersję pracy doktorskiej obronionej w 2019 r. w Instytucie Nauk Prawno-Administracyjnych Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego i obejmuje stan prawny na dzień 20.01.2020 r.

Korzystając z okazji, szczególne podziękowania kieruję do mojego Promotora – Pana Profesora Pawła Wojciechowskiego, którego przenikliwe sugestie i nieocenione uwagi pomogły mi ukształtować przedstawioną koncepcję.

Dziękuję Pani Profesor Małgorzacie Korzyckiej za intelektualne wsparcie podczas tworzenia pracy, a także Pani Profesor Anecie Suchoń, Pani Profesor Elżbiecie Tomkiewicz oraz Panu Profesorowi Michałowi Bitnerowi za cenne spostrzeżenia, które skłoniły mnie do wprowadzenia dodatkowych zagadnień do niniejszej monografii. Podziękowania składam również Rodzinie i Przyjaciołom oraz Przełożonym i Kolegom, którzy pomagali mi na drodze do jej tworzenia.

Książkę dedykuję moim Rodzicom, którym zawdzięczam wszystko, co osiągnęłam.

UWAGI WPROWADZAJĄCE

W piramidzie potrzeb Masłowa żywność mieści się w kategorii bazowych potrzeb fizjologicznych, bez których człowiek by nie istniał. Dopiero zapewnienie m.in. właściwego żywienia pozwala na pojawienie się potrzeb wyższego rzędu¹. Tym samym żywność jest kategorią wyjątkowych dóbr konsumpcyjnych, bez której nie moglibyśmy się obyć. Jej niepodważalny i nieodzowny wpływ na zdrowie oraz życie człowieka sprawia, że kategoria ta wymaga szczególnej ochrony prawnej. Jednocześnie warto zauważyć, że spożywanie żywności to nie tylko przymus fizjologiczny, ale też realizacja potrzeb czysto hedonistycznych. Wyróżnia się przecież dwie podstawowe funkcje produktu żywnościowego: warunkującą prawidłowość biologicznego rozwoju oraz istnienie człowieka, a także zaspokajającą instynkt pożądania określonych produktów żywnościowych².

Ze względu na znaczenie żywności oraz rozwój rynku żywności na niespotykaną dotąd skalę prawodawca unijny wprowadził do prawa Unii Europejskiej zbiór przepisów, których głównym celem, wprost wyartykułowanym w ich treści, jest zapewnienie, by żywność była bezpieczna, tj. by nie stwarzała zagrożenia dla życia lub zdrowia człowieka oraz by spełniała wymogi jakościowe. Poza tymi zamierzeniami, do celów prawa żywnościowego prawodawca unijny zaliczył także

¹ Por. A. Mikuła, *Bezpieczeństwo żywnościowe Polski*, „Roczniki Ekonomii Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich”, t. 99, 2012/4, s. 38.

² Por. A. Rutkowski, *Uwarunkowania i perspektywy polskiego prawa żywnościowego. Ekspertyza II*, red. S. Tyszkiewicz, Warszawa 1993, s. 100 i n.; M. Korzycka-Iwanow, *Prawo żywnościowe. Zarys prawa polskiego i wspólnotowego*, Warszawa 2007, s. 52.

ochronę dobrostanu i zdrowia zwierząt, ochronę roślin i nasiennictwa, bezpieczeństwo pasz, a także ochronę środowiska oraz zapewnienie swobodnego przepływu towarów. Przepisy te określa się mianem „prawodawstwa UE dotyczącego łańcucha rolno-spożywczego”³. Obejmują one nie tylko bezpieczeństwo, ale również ochronę interesów konsumentów w związku z żywnością i uzyskiwanymi na jej temat informacjami.

Za egzekwowanie powyższych przepisów odpowiadają państwa członkowskie, których właściwe organy (organy urzędowej kontroli żywności) monitorują i weryfikują, czy odpowiednie wymogi prawodawstwa UE są faktycznie przestrzegane, jednocześnie poza urzędowymi kontrolami dokonują również innych czynności urzędowych. W 2004 r. jednolite ramy prawne organizacji u.k.ż. zostały również ustanowione na szczeblu unijnym, tak by zapewnić identyczną ochronę żywności na terytorium całej UE. Jak wskazał sam prawodawca, ramy te przyczyniły się do poprawy efektywności takich kontroli, egzekwowania przepisów dotyczących łańcucha rolno-spożywczego, poziomu ochrony przed ryzykiem dla zdrowia ludzi, zwierząt i roślin, dobrostanu zwierząt oraz poziomu ochrony środowiska przed ryzykiem stwarzanym przez GMO i środki ochrony roślin⁴.

Regulując kwestie dotyczące organizacji u.k.ż., prawodawca unijny ujedynolocił również zasady jej finansowania – przede wszystkim poprzez ukształtowanie pojęcia opłat lub należności, których celem jest zapewnienie odpowiednich środków finansowych przeznaczonych na organizowanie kontroli urzędowych. Paweł Wojciechowski opłaty za przeprowadzenie kontroli uważa za element modelowy u.k.ż. Wskazuje, że określenie ram tych opłat na poziomie unijnym przyczynia się do zapewnienia swobodnego przepływu towarów oraz gwarantuje równe warunki konkurencji dla podmiotów prowadzących działalność w poszczególnych państwach członkowskich⁵.

³ Por. motyw 3 rozporządzenia nr 2017/625.

⁴ Por. motywy 15 i 16 rozporządzenia nr 2017/625.

⁵ Zob. P. Wojciechowski, *Wspólnotowy model urzędowej kontroli żywności*, Warszawa 2008, s. 313.

Chociaż urzędowa kontrola żywności jest stosunkowo nowym przedmiotem badań prawniczych, stała się już wielokrotnie obiektem zainteresowania doktryny⁶. Jednocześnie jednak we wszelkiego rodzaju badaniach i analizach dotyczących tego zagadnienia aspekt opłat i innych należności pozostawiano na uboczu, ograniczając się praktycznie wyłącznie do krótkiego opisu regulacji w tym zakresie⁷. Opłaty i inne należności stały się głównym tematem zaledwie kilku artykułów naukowych, przede wszystkim dotyczących aplikacji unijnych reguł finansowania u.k.ż. do przepisów prawa fińskiego⁸. Powodów tak nikłego zainteresowania przedmiotowym tematem można upatrywać w ścisłym związku tego zagadnienia z prawem finansowym poszczególnych państw członkowskich. Nie ulega jednak wątpliwości, że opłaty i inne należności ustalane lub pobierane przez organy u.k.ż., ze względu na ich znaczenie dla funkcjonowania tych organów oraz ich związek z zapewnieniem bezpieczeństwa i jakości żywności, mogą, a nawet powinny być przedmiotem analizy prawa żywnościowego⁹.

⁶ Por. P. Wojciechowski, *Wspólnotowy model...*; M. Korzycka-Iwanow, *Prawo żywnościowe...*; M. Korzycka, P. Wojciechowski, *System prawa żywnościowego*, Warszawa 2017; A. Oleszko, *Prawo żywnościowe wspólnotowego rynku rolnego*, Warszawa 2006; M. Taczanowski, *Prawo żywnościowe*, Warszawa 2016; Bernd M.J. van der Meulen, M. van der Velde, *European Food Law Handbook*, Wageningen, 2008; G. Steier, K.K. Patel (red.), *International Food Law and Policy*, Cham 2016.

⁷ Por. R. Kocsey-Rieden, L. Hullo, *European Food Trade* [w:] *International Food Law and Policy*, red. G. Steier, K.K. Patel, Cham 2016, s. 481–482; P. Wojciechowski, *Wspólnotowy model...*, s. 313.

⁸ O. Lepistö, M. Nevas, M.L. Hänninen, *Application of EU legislation concerning food control fees in Finland*, "Archiv für Lebensmittelhygiene" 2010/5, s. 189–194; S. Tähkäpää, M. Nevas, M. Kaillioniemi, H. Korkeala, R. Maijala, *Control fees and quality systems have improved food control as perceived by local food control officers in Finland*, "Food Control" 2013/32, s. 304–308.

⁹ Na marginesie podnieść należy, że opłaty i inne należności nie są przedmiotem głębszego zainteresowania doktryny prawa finansowego. Nawet w monografii poświęconej szczególnie opłatom administracyjnym, stanowiącej efekt badań D. Antonów nad opłatami publicznymi w polskim porządku prawnym, mimo wyodrębnienia kategorii opłat za czynności kontrolne i specjalistyczne badania przeprowadzane przez uprawnione organy, autorka wskazała jedynie na niejednoznaczny charakter prawny tych instrumentów oraz wyłączyła je z dalszych rozważań. Zauważyła jednocześnie, że być może zasadne byłoby wskazanie dla nich odrębnej kategorii w teorii opłat – por. D. Antonów, *Szczególne opłaty administracyjne*, Wrocław 2017, s. 19, 44.

Monografia nie dotyczy zatem umiejscowienia opłat i innych należności ustalanych lub pobieranych przez organy u.k.ż. w systemie prawa finansowego, lecz ich roli w unijnym i krajowym prawie żywnościowym. Zagadnienia związane z krajowym prawem finansowym pojawiać się będą jedynie drugoplanowo, przede wszystkim w kontekście pojęć dotyczących instrumentów zastosowanych przez unijnego i krajowego prawodawcę oraz ich funkcji.

Wyjaśniając podstawowe pojęcia, które legły u podstaw podjętego tematu, zauważyć należy, że nie sposób nie odwołać się do instytucji prawa krajowego oraz nie posłużyć się właśnie terminologią utrwaloną przez prawo finansowe, zwłaszcza że opisywana problematyka podejmowana jest zarówno w kontekście prawa unijnego, jak i krajowego. Biorąc pod uwagę powyższe, wbrew prawodawcy unijnemu wskazującemu na „opłaty lub należności” dla potrzeb monografii posługuję się najczęściej określeniem „opłaty i inne należności”. W pierwszej kolejności zamiast alternatywy łącznej zastosowałam koniunkcję, ze względu na to, że w wielu krajowych regulacjach zastosowano zarówno instytucję „opłaty”, jak i „należności”, tym samym skorzystano z obu możliwości, które zaproponował państwu członkowski prawodawca. W drugiej posłużyłam się określeniem „inne należności”, ponieważ w omawianym kontekście opłata zawsze będzie rodzajem należności¹⁰. Oczywiście możliwy byłby tytuł „Należności ustalane lub pobierane przez organy urzędowej kontroli żywności”, jednak biorąc pod uwagę wyodrębnienie dwóch kategorii przez prawodawcę unijnego oraz podobieństwo opłat ustalanych lub pobieranych przez organy u.k.ż. do opłat publicznych w krajowych regulacjach, konieczne było dodatkowe podkreślenie roli opłat. Ponadto zauważyć należy, że prawodawca, co do zasady, najchętniej operuje właśnie słowem „opłaty” w opisywanym kontekście. Pojęcie

¹⁰ Por. art. 3 pkt 8 Ordynacji podatkowej; M. Cilak [w:] *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz*, red. Z. Ofiarski, Warszawa 2019, komentarz do art. 42, LEX; wyrok WSA we Wrocławiu z 23.02.2012 r., II SA/Wr 838/11, LEX nr 1121597; wyrok WSA we Wrocławiu z 14.04.2014 r. II SA/Wr 821/13, LEX nr 1465558; wyrok WSA w Olsztynie z 2.04.2014 r., II SA/Ol 158/14, LEX nr 1458059; wyrok WSA w Poznaniu z 22.05.2014 r., II SA/Po 362/14, LEX nr 1495379.

„należności” jest natomiast marginalizowane i częściej występuje jako synonim „opłat”.

Komentarza wymaga również zawężenie tematu do opłat i innych należności ustalanych lub pobieranych przez organy u.k.ż. Zauważyć należy, że gdyby objąć nim opłaty i inne należności w unijnym i krajowym prawie żywnościowym, poruszyć należałoby również kwestie dotyczące należności ustalanych lub pobieranych przez jednostki certyfikujące, ewentualnych należności wynikających z wewnętrznych kontroli podmiotów objętych prawodawstwem UE dotyczącym łańcucha rolno-spożywczego, a także opłat jedynie pośrednio powiązanych z prawem żywnościowym, a dotyczących np. rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej czy zezwolenia na sprzedaż alkoholu. Tymczasem przedmiotem monografii są opłaty i inne należności regulowane przepisami unijnych rozporządzeń dotyczących urzędowej kontroli żywności, których celem jest zapewnienie odpowiednich środków finansowych przeznaczonych na organizowanie kontroli urzędowych, w tym w celu pokrycia kosztów poniesionych w ich ramach¹¹. Historycznie rozporządzenia nr 882/2004, na gruncie którego dotychczas funkcjonowała u.k.ż., aktualnie natomiast – zastępującego go rozporządzenia nr 2017/625, mającego zastosowanie w tym zakresie od 14.12.2019 r.¹²

Jednocześnie wyjaśnić należy, dlaczego w stosunku do opłat i innych należności zostało zastosowane określenie „ustalanych lub pobieranych”. Prawodawca unijny w motywie 32 rozporządzenia nr 882/2004 wskazał na „możliwość **nakładania** opłat i należności w celu pokrycia kosztów poniesionych w ramach kontroli urzędowych” przez właściwe organy państw członkowskich. Jednocześnie w art. 27 tego aktu zastosowano sformułowania „Państwa Członkowskie zapewniają **pobieranie**” (ust. 2) czy „właściwy organ **pobiera**” (ust. 7), a także wskazano kryteria **ustalania** opłat (ust. 5). W rozporządzeniu nr 2017/625 przyjęto bardziej jednolite nazewnictwo odnoszące się już niemal

¹¹ Por. art. 26 i motyw 32 rozporządzenia nr 882/2004.

¹² W pozostałym zakresie por. art. 167 rozporządzenia nr 2017/625.

W książce przybliżono nieomawiane dotychczas w doktrynie opłaty i inne należności ustalane lub pobierane przez organy urzędowej kontroli żywności.

W publikacji przedstawiono m.in.:

- pojęcia i zagadnienia dotyczące urzędowej kontroli żywności,
- zasady ustalania lub pobierania opłat i innych należności wynikające z unijnych rozporządzeń,
- problematykę wybranych krajowych opłat i innych należności ze szczególnym uwzględnieniem metod ich obliczania.

Opracowanie zawiera informacje dotyczące interpretacji przepisów rozdziału VI unijnego rozporządzenia nr 2017/625 oraz regulacji krajowych związanych z niemal 40 opłatami i innymi należnościami nakładanymi na uczestników łańcucha rolno-spożywczego (od pola do stołu) zawartymi w 15 ustawach.

Książka będzie przydatna dla pracowników organów kontroli oraz przedsiębiorców, jako wskazówka w zakresie finansowych obciążeń, którymi mogą zostać dotknięci w trakcie prowadzenia działalności.

Agnieszka Serlikowska – doktor nauk prawnych; radczyni prawna; uczestniczka i prelegentka krajowych oraz międzynarodowych konferencji; mediatorka sądowa w sprawach rolnych; od 2012 r. zaangażowana w prowadzenie postępowań z zakresu prawa rolnego i żywnościowego, zarówno po stronie organów kontroli, jak i przedsiębiorców; autorka artykułów m.in. w periodykach: „European Food and Feed Law Review”, „Państwo i Prawo”, „Europejski Przegląd Sądowy”, „Journal of European Consumer and Market Law”, „Przegląd Prawa Publicznego”.

9788381873734 W01P01

ISSN 1697-4392
ISBN 978-83-8187-373-4

9 788381 873734

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL